

บทคัดย่อ

168542

ชื่อภาคานิพนธ์ : ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการไปตรวจค้นหาโรคมะเร็งปากมดลูกของสตรี
วัยเจริญพันธุ์ที่แต่งงานแล้วและอยู่กินกับสามีในอำเภอหรือเสาะจังหวัดนครราชสีมา

ชื่อผู้ศึกษา : นางสาวนิตยา นิลรัตน์

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

ปีการศึกษา : 2548

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับการไปตรวจค้นหาโรคมะเร็งปากมดลูกของสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่แต่งงานแล้วและอยู่กินกับสามี และ 2) เพื่อหาแนวทางส่งเสริมให้สตรีไปรับการตรวจค้นหาโรคมะเร็งปากมดลูกมากยิ่งขึ้น กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้เป็นสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่แต่งงานแล้วและอยู่กินกับสามี ในอำเภอหรือเสาะจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 120 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถามประกอบด้วย 5 ส่วน คือ 1) ข้อมูลด้านชีวสังคม 2) คำถามเกี่ยวกับปัจจัยเอื้อต่อการไปตรวจค้นหาโรคมะเร็งปากมดลูก 3) แบบวัดความรู้เรื่องโรคมะเร็งปากมดลูก 4) แบบวัดทัศนคติต่อการตรวจค้นหาโรคมะเร็งปากมดลูก และ 5) คำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในการไปตรวจค้นหาโรคมะเร็งปากมดลูก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและ Chi - Square (χ^2) test เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปร

ผลการศึกษามีดังนี้ คือ

1. ข้อมูลชีวสังคม สตรีวัยเจริญพันธุ์ที่แต่งงานและอยู่กินกับสามีในกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 48.3 มีอายุระหว่าง 35-44 ปี ส่วนใหญ่ร้อยละ 95.0 นับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ 47.6 มีการศึกษา ระดับประถมศึกษา ร้อยละ 48.3 มีอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 80.8 มีรายได้ระหว่าง 1,500-5,000 บาท ต่อเดือน ร้อยละ 65.8 แต่งงานครั้งแรกอายุน้อยกว่าและเท่ากับ 20 ปี ร้อยละ 74.2 มีบุตรไม่เกิน 3 คน ร้อยละ 97.5 ไม่มีประวัติการป่วยเป็นโรคมะเร็งปากมดลูกของบุคคลในครอบครัว ร้อยละ 81.7 ได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคมะเร็งปากมดลูกและร้อยละ 60.0 ได้รับคำแนะนำจากแพทย์/เจ้าหน้าที่สาธารณสุขให้ไปตรวจค้นหาโรคมะเร็งปากมดลูก

2. ด้านความรู้เรื่องโรคมะเร็งปากมดลูก สตรีในกลุ่มตัวอย่างโดยรวมมีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง

168542

3.ด้านทัศนคติต่อการตรวจค้นหาโรคมะเร็งปากมดลูก สตรีในกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อการตรวจฯ อยู่ในระดับปานกลาง

4.ด้านปัจจัยเอื้อต่อการไปตรวจค้นหาโรคมะเร็งปากมดลูก สตรีในกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 72.5 เคยเห็นห้องตรวจค้นหาโรคมะเร็งปากมดลูก ร้อยละ 91.5 มีความสะดวกในการเดินทาง ร้อยละ 73.3 เดินทางจากบ้านถึงสถานีอนามัยด้วยระยะทางไม่เกิน 2 กิโลเมตร ร้อยละ 85.3 ใช้รถจักรยานยนต์ในการเดินทาง

5.ด้านการปฏิบัติตนต่อการไปตรวจค้นหาโรคมะเร็งปากมดลูก สตรีในกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 54.2 เคยตรวจค้นหาโรคมะเร็งปากมดลูกมาแล้ว ร้อยละ 75.4 มีความถี่ในการตรวจนานๆ ครั้ง (มากกว่า 3 ปีต่อการตรวจ 1 ครั้ง) ร้อยละ 44.6 ให้เหตุผลในการตรวจ คือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขชักนำให้ตรวจและร้อยละ 41.8 ให้เหตุผลที่ไม่ไปตรวจ คือ รู้สึกอายและกลัว

6.ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการไปตรวจค้นหาโรคมะเร็งปากมดลูกของสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่แต่งงานแล้วและอยู่กินกับสามี คือ อายุ รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคมะเร็งปากมดลูก การเห็นห้องตรวจฯ และการได้รับคำแนะนำจากบุคคลอื่น กล่าวคือ สตรีในกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมาก (อายุ 35-44 ปี) ไปตรวจค้นหาโรคมะเร็งปากมดลูกมากกว่าสตรีในกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อย (อายุน้อยกว่า 35 ปี) สตรีในกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับข่าวสารไปตรวจค้นหาโรคมะเร็งปากมดลูกมากกว่าสตรีในกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับข่าวสาร สตรีในกลุ่มตัวอย่างที่เคยเห็นห้องตรวจไปตรวจค้นหาโรคมะเร็งปากมดลูกมากกว่าสตรีในกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยเห็นห้องตรวจ และสตรีในกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขไปตรวจค้นหาโรคมะเร็งปากมดลูกมากกว่าสตรีในกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับคำแนะนำจากบุคคลกลุ่มอื่นและมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยได้รับคำแนะนำจากใคร ส่วนระดับการศึกษา ความรู้และทัศนคติต่อการตรวจไม่มีความสัมพันธ์กับการไปตรวจค้นหาโรคมะเร็งปากมดลูกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากผลการศึกษาครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมให้สตรีไปตรวจค้นหาโรคมะเร็งปากมดลูกเพิ่มมากขึ้นดังนี้ คือ 1) ควรจัดกิจกรรมรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับโรคมะเร็งปากมดลูกให้สตรีทราบอย่างทั่วถึงและหลากหลายรูปแบบ โดยเฉพาะในกลุ่มสตรีอายุน้อยที่สมรสแล้ว 2) ควรให้สตรีได้มีประสบการณ์ดูสถานที่ห้องตรวจ อุปกรณ์ที่ใช้ตรวจเพื่อให้รู้สึกมั่นใจและไม่รู้สึกกลัวต่อการตรวจ และ 3) ควรให้แพทย์/เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่มีบทบาทในการแนะนำและชักจูงให้สตรีไปรับการตรวจค้นหาโรคมะเร็งปากมดลูกมากขึ้น

ABSTRACT

168542

Title of Research Paper: Factor Related to Examination for Cervix Carcinoma of Reproductive-Age Married Women Living with Their Husbands in Ruso District, Narathiwat Province.

Author : Miss Nidtaya Nilrat
Degree : Master of Arts (Social Development)
Year : 2005

The two objectives of the study were 1) to find out the relationship between different background variables and the examination for cervix carcinoma of married women of reproductive-age married women living with their husbands, and 2) to find some way to encourage women to examination for cervix carcinoma. The sample group was composed of 120 reproductive-age married women living with their husbands of reproductive Age in Ruso District, Narathiwat Province. The questionnaire to collect the data consisted of 5 parts : 1) biosocial information, 2) knowledge about cervix carcinoma, 3)attitude toward the examination for cervix carcinoma, 4) factors supporting the examination for cervix carcinoma, and 5)how to behave in the examination for cervix carcinoma. Percentage, mean, standard deviation were used to describe the data and Chi-Square test to test the hypothesis.

The findings were summed up as follows:

1. Biosocial information. Most of the women in the sample were 35-44 years old 48.3 percent and were Muslims 95.0 percent. About 46.7 percent completed elementary school. About 48.3 percent were wage earners. About 80.4 percent had an monthly income of 1,500-5,000 bath. About 65.8 percent were married the first time when they were 20 years old or less. About 74.2 percent had no more than 3 children.

168542

About 97.5 percent had no family member who developed cervix carcinoma. About 81.7 percent received information about cervix carcinoma, and about 60.0 percent were recommended by doctors or public health officers to examine for cervix carcinoma.

2. Knowledge about cervix carcinoma. Overall, the sample group had a moderate knowledge about cervix carcinoma.

3. Attitude toward examining for cervix carcinoma. The women in the sample group had a moderately positive attitude toward the examination for cervix carcinoma.

4. Factors favoring the examination for cervix carcinoma. About 72.5 percent of the women used to see the room where cervix carcinoma was examined. About 91.5 percent were convenient to travel to the health center. About 73.3 percent lived not more than 2 kilometers from the health center. About 85.3 percent travelled there by motorcycle.

5. How to behave in undergoing the examination for cervix carcinoma. About 54.2 percent of the women had undergone examining for cervix carcinoma before. About 75.4 percent of those women rarely went to get an examination (once for more than three years). About 44.6 percent of them said that they did so because the public health officer recommended them to do so. About 41.8 percent had never undergone examining because they felt shy and frightened.

6. One factor significantly related to the examination for cervix carcinoma of married women of reproductive age was age. That is, the number of those who were older (35-44 years) went for an examination was larger than those who were younger (35 years or less). Another factor was receiving related news and information. The number of those receiving related news or information who went for an examination was larger than these who did not. Also, those who used to see the examination room were large in number than these who had not seen it. Lastly, these

168542

who were advised by public health officers to undergo the examination were large in number than these who weren't. In contrast, education, knowledge and attitude and attitude toward examining for cervix carcinoma were found to have no relationship with the examination for cervix carcinoma at a significant level.

Based on the findings, the researcher made the following recommendations:

1) The news or information about cervix carcinoma should be widely spread through different channels so that women in general, especially married young women, will know about it. 2) Women should be given an opportunity to visit the examination room and the equipment for that they will have less fear for an examination. 3) Doctors and public health officers in the local area should give advice and encourage more women to examine for cervix carcinoma.